

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 22. sjednici, održanoj dana 29.03.2024. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Informacija o stanju bezbjednosti na području Zeničko-dobojskog kantona za 2023. godinu.

II.

Informacija o stanju bezbjednosti iz tačke I. čini sastavni dio ovog zaključka i upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-03-6577/24

Datum, 29.03.2024. godine
Zenica

PREMIJER

Nezir Pivić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo unutrašnjih poslova,
1x Stručna služba Skupštine,
1x Stručna služba Vlade,
1x a/a.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
Z E N I C A**

INFORMACIJA
o stanju bezbjednosti na području Zeničko-dobojskog kantona
za 2023. godinu

Zenica, mart, 2024. godine

UVODNI DIO

Informacija o stanju bezbjednosti tokom 2023. godine, izrađena je na osnovu statističkih pokazatelja dostavljenih od strane organizacionih jedinica Ministarstva na području Kantona

Rad Ministarstva unutrašnjih poslova i njegovih organizacionih jedinica se odvijao u skladu sa ovlaštenjima propisanim zakonima i podzakonskim aktima.

Posebna pažnja je bila posvećena zakonitom radu, zakonitoj primjeni policijskih ovlaštenja, te profesionalnom i korektnom odnosu policije prema građanima, uz maksimalno poštivanje međunarodnih propisa i standarda o ljudskim pravima.

Prioritet u radu Ministarstva tokom 2023. godine je bilo postizanje lične i imovinske sigurnosti građana Zeničko-dobojskog kantona što podrazumijeva sprječavanje i otkrivanje svih vrsta krivičnih djela, te identifikaciju i procesuiranje izvršilaca istih, sa ciljem smanjenja ukupne stope kriminaliteta, zatim očuvanje i sprječavanje narušavanja javnog reda i mira i činjenja prekršaja iz oblasti Zakona o javnom redu i miru Zeničko-dobojskog kantona, poduzimanje mjera i radnji na osiguranju javnih skupova i sprječavanje nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim manifestacijama, kao i osiguranje uvjeta za normalno i sigurno odvijanje saobraćaja na putevima na području Kantona, kroz poduzimanje mjera i radnji na smanjenju broja saobraćajnih nezgoda sa smrtnim posljedicama i teže povrijeđenim licima, poduzimanje mjera i radnji na identifikaciji vozača motornih vozila koji načinom upravljanja vozilima predstavljaju opasnost za sve učesnike u saobraćaju, te kroz osavremenjavanje i iznalaženje novih metoda i načina evidentiranja i dokazivanja prekršaja u saobraćaju postavljanjem video nadzora na saobraćajnicama, kao i korištenje savremenih tehničkih dostignuća kontrole brzine kretanja motornih vozila.

Ministarstvo je postupalo u skladu sa strategijama usvojenim na državnom nivou, kao što su Državna strategija za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, Državna strategija za borbu protiv terorizma, Državna strategija za borbu protiv nasilja nad djecom, Državna strategija u oblasti borbe protiv trgovine ljudima, itd.

Cjelokupna aktivnost Ministarstva se odvijala u saradnji sa drugim nadležnim organima i institucijama i u svom operativnom radu Ministarstvo je u potpunosti bilo usmjereno ka eliminisanju svih pojava koje narušavaju ili bi mogle narušiti bezbjednosnu situaciju.

U realizaciji zadataka Ministarstvo je ostvarilo dobru saradnju sa drugim agencijama za sprovođenje zakona (FMUP, SIPA, MUP RS, MUP-ovi drugih kantona itd), zatim sa Tužilaštvom BiH, Federalnim i Kantonalnim tužilaštvom, Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove, Kazneno popravni zavod Zenica, Ministarstvom za pravosuđe i upravu, Ministarstvom zdravstva, te drugim ministarstvima i kantonalnim upravama.

Također je ostvarena dobra saradnja i sa međunarodnim agencijama i organizacijama koje djeluju u BiH, a prije svega sa OSCE-om, ICITAP-om, Interpol-om, EUFOR-om, UNICEF-om itd.

U saradnji sa Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove poduzimane su mjere i aktivnosti na kontroli prometa roba, aktivnosti na kontroli bespravne sječe šume, kontroli rada ugostiteljskih objekata, a pružane su i asistencije kantonalnim inspektorima.

U okviru borbe protiv organizovanog kriminaliteta i korupcije službenici MUP-a ZDK su nadležnom Kantonalnom tužilaštvu ZDK podnijeli 42 izvještaja o počinjenom krivičnom djelu protiv 89 fizičkih lica, kao i 191 izvještaj o poduzetim mjerama i radnjama, te su uzete 793 pismene izjave na zapisnik.

Ministarstvo je u toku 2023. godine poduzimalo posebne akcije radi poboljšanja stanja bezbjednosti, samostalno ili u saradnji sa drugim policijskim agencijama, te se mogu izdvojiti akcije "Meta", "Mreža" i "Zasad" u organizaciji Uprave policije, te akcije "Pangea", "Tox", "Pandora", "Thunder", i dr. u saradnji sa EUROPOL-om.

Tokom 2023. godine ukupno je zaprimljena 181 pritužba za pokretanje internog

postupka. Od navedenog broja, 119 pritužbi podneseno je od strane građana, 30 zahtjeva podneseno je od strane rukovodnih policijskih službenika, zaprimljene su 24 anonimne pritužbe, a u 8 slučajeva postupljeno je po službenoj dužnosti.

U potpunosti su okončane 153 pritužbe i zahtjeva, dok je 28 pritužbi i zahtjeva u fazi rada ili u fazi razmatranja kod Ureda za pritužbe javnosti ili policijskog komesara.

Od ukupnog broja podnesenih pritužbi, prijavljeno je 258 policijskih službenika, dok nije bilo pritužbi na rad organizacionih jedinica u sastavu Uprave policije MUP-a ZDK.

U izvještajnom periodu, za 153 okončana interna postupka, 42 pritužbe i zahtjeva ocijenjeni su "osnovanim", zbog čega su prijavljena 74 policijska službenika za težu ili lakšu povredu službene dužnosti, dok za 111 pritužbi i zahtjeva nije utvrđena povreda službene dužnosti, odnosno iste su ocijenjene kao neosnovane ili bez dovoljno dokaza.

Ukupno je suspendirano 17 policijskih službenika do okončanja disciplinskog ili krivičnog postupka, a iz ranijeg perioda suspendirano je 13 policijskih službenika, dok je u izvještajnom periodu ukinuta suspenzija za 2 policijska službenika, pa je trenutno na suspenziji ukupno 28 policijskih službenika.

U izvještajnom periodu, policijski službenici Ministarstva su kontinuirano pratili i koordinirali aktivnosti policijskih stanica na obezbjeđenju javnih skupova sportskog, kulturnog, vjerskog i drugog karaktera, te se u slučajevima značajnijih javnih skupova neposredno uključivali u planiranje, koordinaciju i obezbjeđenje istih. U tom smislu, izvršeno je obezbjeđenje 3 međunarodne utakmice fudbalske reprezentacije Bosne i Hercegovine, te utakmice domaćeg prvenstva i kupa.

Ministarstvo je također poduzimalo aktivnosti na dosljednom poštivanju higijensko epidemioloških mjera propisanih od strane kriznog štaba Ministarstva zdravstva ZDK povodom epidemije uzrokovane virusom COVID 19, sve do proglašenja kraja epidemije u mjesecu maju 2023. godine, kao i aktivnosti na kontroli kretanja i boravka ilegalnih migranata i suzbijanju činjenja krivičnih djela i prekršaja javnog reda i mira od strane ove populacije.

U oblasti poslova kontradiverzione zaštite, izvršeno je 676 KDZ pregleda, 2 KDZ vještačenja, 4 KDZ intervencije, te je postupano po 2 anonimne dojave. KDZ pregledi su se uglavnom odnosili na: preglede povodom redovnih i vanrednih sjednica Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, preglede prostora gdje se održavaju kulturne, vjerske, zabavne i sportske manifestacije, i dr. KDZ intervencije su se odnosile na pretrase terena u cilju pronalaska tragova krivičnih djela, pronalazke neeksplozivnih ubojnih sredstava NUS-a, narkotičkih sredstava, zatim pretrasi kuća i stanova, ostavljenih sumnjivih paketa itd.

Radi poboljšanja stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja, zbog počinjenih krivičnih djela i prekršaja u saobraćaju, sankcionirana su ukupno 95144 učesnika u saobraćaju, te su poduzete akcije pojačane kontrole učesnika u saobraćaju sa akcentom na slijedeće: "Kontrola prisustva alkohola u organizmu vozača", "Kontrola provjere važnosti registracije vozila i potvrde o registraciji", "Kontrola kretanja pješaka i obaveza vozača prema pješacima", "Kontrola učesnika u saobraćaju sa akcentom na sigurnost djece, kao učenika u saobraćaju", "Kontrola učesnika u saobraćaju sa inostranim registarskim oznakama", "Kontrola korištenja zaštitne kacige prilikom upravljanja motociklom, biciklom i mopedom", "Kontrola kretanja pješaka i obaveze vozača prema pješacima", "Kontrola korištenja mobitela prilikom upravljanja vozilom", "Kontrola motornih vozila sa akcentom na posjedovanje i korištenje zimske opreme", i dr.

Radarski sistemi instalirani na području Zeničko-dobojskog kantona (stacionarni i mobilni) su tokom 2023. godine evidentirali ukupno 41809 prekršaja prekoračenja dozvoljene brzine kretanja vozila, čija je moguća naplativost 3.118.660,00 KM. Uređaj za mjerenje brzine kretanja motornih vozila, "Ekin Patrol G2", takozvani "Presretač", je tokom 2023. godine, radeći na putevima na području Zeničko-dobojskog kantona, evidentirao ukupno 18320 prekršaja prekoračenja dozvoljene brzine kretanja. Policijski službenici su počinocima prekršaja izdali 1706 prekršajnih naloga na licu mjesta, dok je 1858 prekršajnih naloga izdato nakon obrade snimljenih prekršaja. Ostali prekršaji (14756) su proslijeđeni nadležnim policijskim stanicama na obradu.

Tokom 2023. godine, koristeći LPR kamere povezane u sistem video nadzora saobraćajnica, na području grada Zenice je izrađeno 75.989 fotografija vozila, te su nakon njihove obrade počinioci prekršaja sankcionirani izdavanjem prekršajnih naloga ili pokretanjem prekršajnih postupaka.

U okviru normativno pravnih aktivnosti Ministarstva od novih zakonskih dokumenata, doneseni su i u Službenim novinama objavljeni: Zakon o mirnom okupljanju i Zakon o javnim priredbama, koji su stupili na snagu 20.12.2023. godine.

Usvojen je i Pravilnik o zdravstvenim pregledima policijskih službenika Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona.

Izrađen je Dokument okvirnog budžeta za period od 2024. do 2026. godine i u propisanom roku dostavljen Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona.

Prema Uputstvu Ministarstva finansija izrađen je Budžetski zahtjev za 2024. godinu i u roku je dostavljen Zeničko-dobojskom kantonu, sa obrazloženjem.

Vršeno je usklađivanje Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije sa Direktivom EU i usklađivanje navedenog zakona sa istim zakonima svih kantonalnih MUP-ova.

U periodu od oktobra do decembra organizovan je ljebarski pregled za policijske službenike ministarstva.

Ministarstvo je u 2023 godini provodilo aktivnosti na stručnom osposobljavanju i usavršavanju svih uposlenika, odnosno policijskih službenika, te državnih službenika i namještenika. U saradnji sa različitim vladinim i nevladinim organizacijama, u ovom izvještajnom periodu održano je 86 edukacija i u istima su učestvovala ukupno 842 policijska službenika.

Ministarstvo je svoj rad baziralo i na redovnom upoznavanju javnosti o aktuelnim pokazateljima stanja bezbjednosti, a s ciljem da se učini transparentnijim sistem neposredne veze policije i zajednice, te animiraju i druge strukture i organizacije na zajedničko djelovanje. S tim u vezi, tokom izvještajnog perioda redovno su dostavljana saopćenja za javnost, sačinjavani dnevni i posebni izvještaji i izjave za medije, te su povodom značajnih događaja održavane i konferencije za medije.

U Ministarstvu je na kraju decembra 2023. godine, ukupno 1.417 zaposlenih, od kojih 975 policijskih službenika, 61 državni službenik i 381 namještenik. Važećom sistematizacijom je predviđeno da u Ministarstvu radi 1235 policijskih službenika što znači da trenutno nedostaje 260 policijskih službenika.

Ministarstvo unutrašnjih poslova Zeničko – dobojskog kantona je u junu 2023. godine raspisalo Javni oglas za prijem 105 policijskih službenika, od kojih 100 za čin policajac i 5 za čin mlađi inspektor.

U oktobru su donesena rješenja o potvrđivanju zapošljavanja za 107 policijskih službenika u činu policajac koji su počeli sa radom 01.10.2022. godine.

BEZBJEDNOSNA SITUACIJA TOKOM 2023. GODINE

Bezbjednosna situacija tokom 2023. godine posmatrana je u odnosu na isti period prethodne godine, kao i u odnosu na 5 prethodnih godina, kroz analizu stanja kriminaliteta, analizu stanja javnog reda i mira, analizu bezbjednosti saobraćaja, po policijskim upravama, odnosno stanicama, kao i kroz analizu ostalih parametara datih u ovoj Informaciji.

JAVNI RED I MIR

Tokom 2023 godine, na području Kantona, zadokumentovao je 3.845 prekršaja javnog reda i mira, koje je počinilo 3.960 lica. Javni red i mir je u 526 slučajeva narušen tučom, odnosno fizičkim napadom na drugoga, u 656 slučajeva naročito drskim ponašanjem, u 248 slučajeva odbijanjem naređenja i omalovažavanjem policijskih službenika, dok se u 2.415 slučajeva radilo o ostalim prekršajima javnog reda i mira.

Od ukupnog broja ostalih prekršaja, 352 su bila prekršaja "Prosjačenje" (226 u istom periodu prethodne godine), koji su počinjeni od strane 352 lica. Od ukupnog broja prekršaja prosjačenjem, 168 je počinjeno od strane povratnika u činjenju prekršaja, 3 od strane maloljetnika i 181 od strane ostalih lica.

Od ukupnog broja prekršaja, 3229 prekršaja je sankcionirano izdavanjem prekršajnih naloga i 616 podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka.

Stanje javnog reda i mira tokom 2023 godine sa uporednim podacima

Period	Broj prekršaja JRM	Broj bbpo činilaca	Tuča i fizički napadi	Naročito drsko ponašanje	Odbijanje naređenja i omalovažavanje policijskih službenika	Ugostiteljski objekti	Ulica kao mjesto prekršaja	Posljedice Povriđenih lica
2018. godina	2672	2953	596	524	267	263	1712	265
2019. godina	2760	3062	553	546	202	230	1829	270
2020. godina	6868	7130	614	569	3750	243	5618	273
2021. godina	4531	4799	564	562	1572	220	3610	268
2022. godina	3246	3398	550	561	220	244	2245	232
2023. godina	3845	3960	526	656	248	219	2569	280

Kako se može vidjeti iz navedenih podataka, broj prekršaja javnog reda i mira je, u odnosu na prethodnu godinu, veći za 599 prekršaja ili 18,4%.

Broj prekršaja javnog reda i mira tučom ili fizičkim napadom na drugoga je manji za 24 prekršaja ili 4,4%, broj prekršaja naročito drskim ponašanjem je veći za 95 prekršaja ili 16,9%, broj prekršaja odbijanjem naređenja i omalovažavanjem policijskih službenika je veći za 28 prekršaja ili 12,7%, te je broj povrijeđenih lica u prekršajima javnog reda i mira veći za 48 lica ili 20,7%. Kada su u pitanju mjesta činjenja prekršaja, manji je broj prekršaja počinjenih u ugostiteljskim objektima za 25 prekršaja ili 10,2%, dok je povećan broj prekršaja na ulicama za 324 prekršaja ili 14,4%.

Prekršaja javnog reda i mira u većem obimu nije bilo.

Stanje javnog reda i mira tokom 2023. godine prema vrstama i mjestu činjenja prekršaja, po policijskim stanicama/upravama

PU/PS	Broj prekršaja JRM	Broj učinilaca	Tuče i fizički napadi	Naročito drsko ponašanje	Odbijanje naređenja i omalovažavanje pol.sl.	Ostali prekršaji	Ugostiteljski objekti	Ulice, trgovi, putevi i drugi otvoreni prostori	Ostala mjesta
PS Centar	641	641	82	85	90	384	28	420	193
PS Crkvice	1055	1055	80	112	33	830	2	828	225
PS Nemila	75	75	12	19	5	39	1	38	36
PS Visoko	319	333	63	73	14	169	0	302	17
PS Kakanj	340	360	60	66	18	196	6	298	36
PS Breza	109	109	20	23	21	45	3	96	10
PS Zavidovići	150	153	33	20	7	90	6	131	13
PS Maglaj	456	457	31	113	9	303	10	117	329
PS Žepče	216	247	42	46	25	103	17	185	14
PS Tešanj	362	404	67	68	21	206	134	83	145
PS Usora	16	18	6	4	0	6	2	9	5
PS Doboj Jug	29	29	3	0	1	25	0	9	20
PS Olovo	39	41	10	20	1	8	0	28	11
PS Vareš	38	38	17	7	3	11	10	25	3
UKUPNO	3845	3960	526	656	248	2415	219	2569	1057

Prekršaji su se u 2569 slučajeva desili na ulici, u 219 slučajeva u ugostiteljskim objektima, te u 1057 slučajeva na ostalim mjestima. Posljedice prekršaja su 280 povrijeđenih lica.

Najviše prekršaja je evidentirano na područji PS Crkvice (1055), a najmanje na području PS Usora (16).

Učinioci prekršaja po spolu

Broj prekršaja JRM	Broj učinilaca										
	Ukupno učinilaca	Od ukupnog broja		Od ukupnog broja učinilaca							
				Do 18 godina		Od 19 do 25 god		Od 26 do 35 god		Preko 36 god	
		Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M
3845	3960	706	3254	12	50	111	610	166	916	417	1678

Od ukupno 3960 učinilaca prekršaja, 706 lica je ženskog i 3254 muškog spola. Od 62 maloljetna učinioca prekršaja, 12 lica je ženskog i 50 muškog spola.

KRIMINALITET

Na području Zeničko-dobojskog kantona evidentirano je 2975 krivičnih djela, od kojih 1456 ili 48,9% po poznatom i 1519 ili 51,1% po nepoznatom počiniocu, naknadno je rasvijetljeno 848 krivičnih djela ili 55,8%. Ukupna rasvijetljenost je 2304 krivična djela ili 77,4%.

Zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivična djela, prijavljeno je 2505 lica, od kojih 1074 povratnika u činjenju krivičnih djela i 78 maloljetnika.

Stanje kriminaliteta tokom 2023. godine sa uporednim podacima

Period	Broj krivičnih djela	Po poznatom	Po nepoznatom	Rasvijetljeno po nepoznatom	Procenat rasvijetljenosti po nepoznatom	Ukupna rasvijetljenost	Procenat ukupne rasvijetljenosti	Broj prijavljenih lica	Maloljetnici	Povratnici
2018. god.	2131	730	1401	857	61,2%	1587	74,5%	1750	80	757
2019. god.	2146	891	1255	739	58,9%	1630	76%	1864	92	786
2020. god.	2255	1072	1183	727	61,5%	1799	79,8%	1942	81	920
2021. god.	2228	1100	1128	714	63,3%	1814	81,4%	2129	30	1014
2022. god.	2392	1128	1264	838	66,3%	1966	82,2%	2174	63	1030
2023. god.	2975	1456	1519	848	55,8%	2304	77,4%	2505	78	1074

Broj krivičnih djela, u odnosu na prethodnu godinu, je veći za 583 krivična djela ili 24,4%. Rasvijetljenost krivičnih djela po nepoznatom počiniocu je manja za 10,5%, dok je ukupna rasvijetljenost manja za 4,8%.

Pregled kriminaliteta tokom 2023. godine po policijskim stanicama/upravama

Područje	Broj krivičnih djela	Po poznatom	Po nepoznatom	Rasvijetljeno po nepoznatom	Procenat ukupne rasvijetljenosti po nepoznatom	Ukupno rasvijetljeno KD	Procenat ukupne rasvijetljenosti
PU I (Zenica)	1223	499	724	314	43,4%	813	66,5%
PS Visoko	277	139	138	97	70,3%	236	85,2%
PS Kakanj	296	72	224	175	78,1%	247	83,4%
PS Breza	102	67	35	13	37,1%	80	78,4%
PS Zavidovići	196	130	66	52	78,8%	182	92,9%
PS Maglaj	187	130	57	31	54,4%	161	86,1%
PU Žepče	89	52	37	26	70,3%	78	87,6%
PS Tešanj	300	128	172	104	60,5%	232	77,3%
PS Usora	29	11	18	10	55,6%	21	72,4%
PS Doboju Jug	27	7	20	18	90,0%	25	92,6%
PS Olovo	47	27	20	6	30,0%	33	70,2%
PS Vareš	23	18	5	0	0,0%	18	78,3%
Sjedište	179	176	3	2	66,7%	178	99,4%
UKUPNO	2975	1456	1519	848	55,8%	2304	77,4%

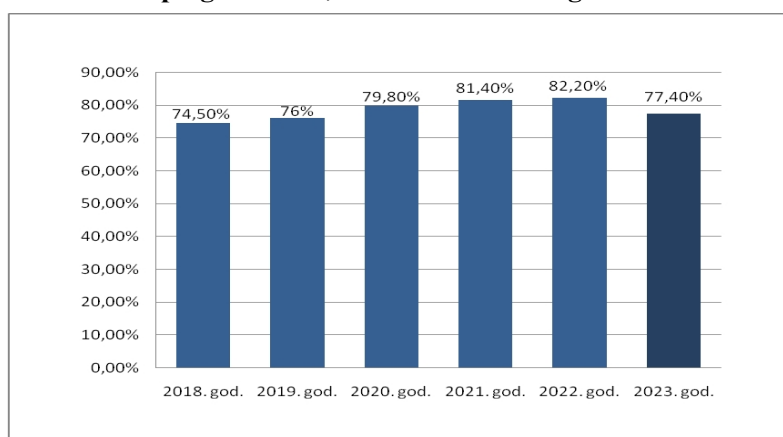
Najviše krivičnih djela je zabilježeno na području PU I (Zenica) (1223), a najmanje na području PS Vareš (23).

Broj prijavljenih lica za počinjenje krivičnih djela po spolu

Ukupan broj KD	Broj prijavljenih lica										
	Ukupno prijavljeno lica	Od ukupnog broja									
		Ž	M	Maloljetnici						Povratnici	
				Ukupno maloljetnici	(14-16) god.		(16-18) god.		Ukupno povratnici		
					Ž	M	Ž	M		Ž	M
2975	2505	160	2345	78	1	25	2	50	1074	27	1047

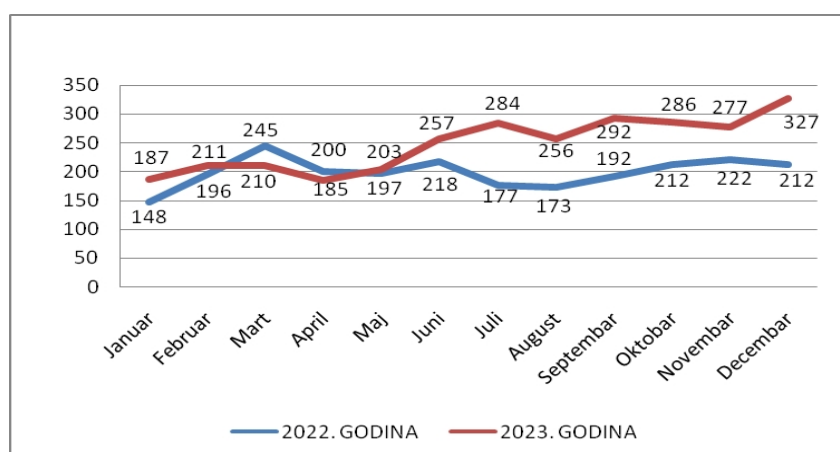
Od 2505 prijavljenih lica, 160 je ženskog i 2345 muškog spola, te od 1074 prijavljena povratnika u činjenju krivičnih djela, 27 je ženskog i 1047 muškog spola.

Dijagram rasvijetljenosti krivičnih djela po nepoznatom počinocu, po godinama, od 2018. do 2023. godine

Iz dijagrama se vidi kretanje rasvijetljenosti krivičnih djela po nepoznatom počinocu, od 2018. do 2023. godine.

Dijagram kriminaliteta po mjesecima, tokom 2023. godine u poređenju sa 2022. godinom

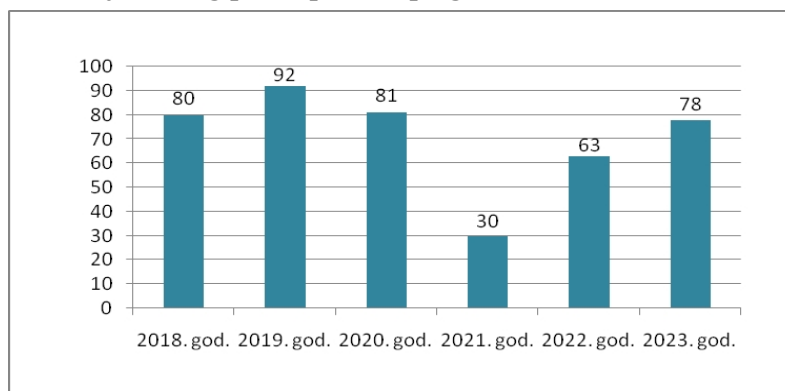

U dijagramu je predstavljeno kretanje broja krivičnih djela počinjenih po mjesecima tokom 2023. godine, u poređenju sa 2022. godinom.

MALOLJETNIČKO PRESTUPNIŠTVO

U 2023. godini prijavljeno je 78 maloljetnih počinitelja krivičnih djela (63 u prethodnoj godini). Od ukupnog broja prijavljenih maloljetnih počinitelja krivičnih djela, 3 su ženskog spola, od kojih jedan starosti 14 do 16 godina i 2 starosti od 16 do 18 godina, i 75 muškog spola, od kojih 25 starosti od 14 do 16 godina i 50 starosti od 16 do 18 godina. Od ukupnog broja prijavljenih maloljetnika, jedan je povratnik u činjenju krivičnih djela, muškog spola.

Dijagram maloljetničkog prestupništva po godinama, od 2018. do 2023. godine

U dijagramu se vidi kretanje broja maloljetnih počinitelja krivičnih djela, po godinama, od 2018. do 2023. godine, gdje se vidi da je u 2023. godini došlo do povećanja maloljetničkog kriminaliteta u odnosu na prethodne dvije godine, ali je to još manje u odnosu na period 2018.-2020. godina.

Maloljetnici su prijavljeni za sljedeća krivična djela: „Teška tjelesna povreda“ (7), „Lahka tjelesna povreda“ (4), „Ugrožavanje sigurnosti“ (7), „Nasilje u porodici“ (8), „Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga“ (6), „Krađa“ (7), „Teška krađa“ (19), „Razbojništvo“ (4), „Oštećenje tuđe stvari“ (3), „Iznuda“ (1), „Šumska krađa“ (1), „Izazivanje opće opasnosti“ (1), „Teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa“ (1), „Napad na službenu osobu u vršenju poslova sigurnosti“ (1) i „Nasilničko ponašanje“ (8).

STRUKTURA KRIVIČNIH DJELA

Prema Krivičnom zakonu BiH su prijavljena 3 krivična djela, prema Krivičnom zakonu FBiH prijavljeno je 2935 krivičnih djela, te prema drugim posebnim zakonima, odnosno prema Zakonu o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije ZDK, prijavljeno je 37 krivičnih djela.

Struktura krivičnih djela prema KZ BiH

Red. br.	Naziv krivičnog djela po KZBiH	Januar – decembar 2022. godine		Januar – decembar 2023. godine	
		Ukupno KD	Rasvjet ljenost KD	Ukupno KD	Rasvjet ljenost KD
1.	KD protiv privrede čl. 204-216 (XVIII)	2	50%	3	66,7%
	- Krivotvorenje novca	2	50%	3	66,7%
U K U P N O		2	50%	3	66,7%

Struktura krivičnih djela prema KZ FBiH i drugim posebnim zakonima

Red. br.	Naziv krivičnih djela po KZFBiH	Januar – decembar 2022. godine	Januar – decembar 2023. godine
----------	---------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

		Ukupno KD	Rasvjet ljenost KD	Ukupno KD	Rasvjet ljenost KD
1.	KD protiv ustavnog poretka čl.149-165 (XV) - Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti	1 1	100% 100%	- -	- -
2.	KD protiv života i tijela čl.166-176 (XVI) - Ubistvo - Ubistvo u pokušaju - Prozrokovanje smrti iz nehata - Teška tjelesna povreda - Laka tjelesna povreda - Učestvovanje u tuči - Napuštanje nemoćne osobe	91 5 5 - 44 26 11 -	100% 100% 100% - 100% 100% 100% -	87 3 2 - 44 37 1 -	98,9% 100% 100% - 100% 97,3% 100% -
3.	KD protiv slobode i prava čovjeka i građanina čl. 177-199 (XVII) - Protupravno lišenje slobode - Otmica - Ugrožavanje sigurnosti - Narušavanje nepovredivosti doma - Protuzakoniti pretres - Neovlašteno prisluškivanje i zvučno snimanje - Neovlašteno optičko snimanje - Povreda slobode odlučivanja birača	107 3 1 94 7 - - 1 1 1	95,3% 100% 100% 95,7% 85,7% - - 100% 100% 100%	165 2 1 150 5 1 5 1 - -	97% 50% 100% 96,7% 100% 100% 100% 100% -
4.	KD protiv dostojanstva ličnosti i morala čl.203-213 (XIX) - Silovanje - Silovanje u pokušaju - Spolni odnošaj s nemoćnom osobom - Prinuda na spolni odnošaj - Spolni odnošaj s djetetom - Bludne radnje - Zadovoljavanje pohote pred djetetom ili maloljetnikom - Iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije - Upoznavanje djeteta sa pornografijom - Rodoskrvnuće	22 - 1 - - 5 11 - - 3 1 1	100% - 100% - - 100% 100% - - 100% 100% 100%	14 2 - 1 1 2 2 1 - 1 1	100% 100% - 100% 100% 100% 100% - 100% -
5.	KD protiv braka porodice i mladeži čl.214-224 (XX) - Izvanbračna zajednica sa mlađim maloljetnikom - Zapuštanje ili zlostavljanje djeteta ili maloljetnika - Nasilje u porodici - Izbjegavanje izdržavanja	204 4 10 189 1	100% 100% 100% 100% 100%	305 2 7 295 1	100% 100% 100% 100% 100%
6.	KD protiv zdravlja ljudi čl.225-240 (XXI) - Nadriliječništvo - Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga - Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga	502 1 107 394	99,8% 100% 99,1% 100%	456 - 81 375	96,1% - 91,4% 97,1%
7.	KD protiv privrede, poslovanja i sigurnosti platnog prometa čl.241-272 (XXII) - Zloupotreba ovlasti u privrednom poslovanju - Nedoovoljena trgovina - Obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti	5 - 2 3	100% - 100% 100%	24 1 - 23	100% 100% -
8.	KD iz oblasti poreza čl.273-278 (XXIII) - Porezna utaja	2 2	100% 100%	3 3	100% 100%

9.	KD protiv imovine čl.286-302 (XXV)	1044	60,8%	1352	52,9%
	- Krađa	353	59,2%	496	46%
	- Teška krađa	429	51%	496	51,6%
	- Razbojnička krađa	2	100%	2	100%
	- Razbojništvo	36	63,9%	25	76%
	- Utaja	25	100%	34	88,2%
	- Oduzimanje tuđe pokretne	17	58,8%	11	90,1%
	- Oštećenje tuđe stvari	128	76,6%	215	57,2%
	- Prevara	32	78,1%	52	55,8%
	- Iznuda	6	83,3%	3	66,7%
	- Ucjena	3	66,7%	2	100%
	- Lihvarstvo	-	-	1	100%
	- Prevara povjritelja	1	100%	-	-
	- Prikrivanje	6	100%	7	100%
	- Paljevina	6	33,3%	8	25%
10.	KD protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara čl.303-322 (XXVI)	28	71,4%	33	72,7%
	- Onečišćenje okoliša	-	-	2	50%
	- Nesavjesno pružanje veterinarske pomoći	1	0%	-	-
	- Šumska krađa	20	65%	26	73,1%
	- Izazivanje šumskog požara	1	100%	-	-
	- Mučenje ili ubijanje životinje	5	100%	4	75%
	- Protuzakoniti lov	1	100%	1	100%
11.	KD protiv opće sigurnosti ljudi i imovine čl. 323-331 (XXVII)	58	62,1%	52	65,4%
	- Izazivanje opće opasnosti	47	55,3%	40	55%
	- Uništenje ili oštećenje važnih privrednih objekata ili javnih naprava	2	100%	2	100%
	- Oštećenje zaštitnih naprava na radu	1	100%	-	-
	- Nesavjesno čuvanje pasa i drugih opasnih životinja	8	87,5%	10	100%
12.	KD protiv sigurnosti i javnog prometa čl.332-337 (XXVIII)	90	100%	128	100%
	- Ugrožavanje javnog prometa	12	100%	15	100%
	- Ugrožavanje javnog prometa zbog omamljenosti	3	100%	3	100%
	- Teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa	75	100%	107	100%
	- Neukazivanje pomoći osobi povrijeđenoj u prometnoj nezgodi	-	-	3	100%
13.	KD protiv pravosuđa čl.338-357 (XXIX)	9	100%	16	93,8%
	- Pripremanje krivičnog djela	-	-	2	100%
	- Udruživanje radi činjenja krivičnih djela	-	-	5	100%
	- Neprijavljivanje krivičnog djela ili učinitelja	-	-	1	100%
	- Pomoć učinitelju poslije učinjenog krivičnog djela	1	100%	-	-
	- Lažno prijavljivanje	6	100%	4	75%
	- Davanje lažnog iskaza	1	100%	4	100%
	- Neizvršenje sudske odluke	1	100%	-	-
14.	KD protiv javnog reda i pravnog prometa čl.358-379 (XXX)	175	98,3%	238	100%
	- Sprječavanje službene osobe u vršenju službene radnje	20	100%	23	100%
	- Napad na službenu osobu u vršenju poslova sigurnosti	6	83,3%	10	100%
	- Organiziranje otpora	1	100%	-	-
	- Nasilničko ponašanje	77	97,4%	129	100%
	- Neovlašteno posjedovanje ili ugrožavanje javnog reda putem radio ili televizijske stanice	1	100%	-	-
	- Skidanje ili povreda službenog pečata	-	-	-	-

	ili znaka	5	80%	4	100%
	- Lažno predstavljanje	2	50%	3	100%
	- Samovlašće	-	-	2	100%
	- Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija	30	100%	27	100%
	- Krivotvorenje isprave	22	100%	23	91,3%
	- Posebni slučajevi krivotvorenja isprave	4	75%	7	100%
	- Ovjeravanje neistinitog sadržaja	4	75%	6	83,3%
	- Povreda mira pokojnika	3	66,7%	4	75%
15.	KD podmićivanja i krivič. djela protiv služb. i druge odgovorne funkcije čl-380-392 (XXXI)	14	100%	49	93,9%
	- Primanje dara i drugih oblika koristi	-	-	13	100%
	- Davanje dara i drugih oblika koristi	1	100%	3	100%
	- Zloupotreba položaja ili ovlaštenja	7	100%	25	96%
	- Pronevjera u službi	3	100%	1	100%
	- Nesavjestan rad u službi	-	-	3	66,7%
	- Odavanje službene tajne	2	100%	-	-
	- Krivotvorenje službene isprave	1	100%	4	75%
16.	KD protiv sustava elektronske obrade podataka čl.393-398 (XXXII)	8	100%	10	40%
	- Računalno krivotvorenje	2	100%	-	-
	- Računalna prevara	6	100%	10	40%
17.	Ostala KD prema KZ FBiH	3	100%	3	100%
18.	KD iz drugih posebnih Zakona (Zakon o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i minicije, čl.52. i čl.53.)	27	100%	37	100%
U K U P N O		2390	82,2%	2972	77,5%

Struktura krivičnih djela

Red. br.	Nazivi zakona	Januar – decembar 2022. godine		Januar – decembar 2023. godine	
		Ukupno KD	Rasvjetljenost KD	Ukupno KD	Rasvjetljenost KD
1.	Krivična djela po KZBiH	2	50%	3	66,7%
2.	Krivična djela po KZ FBiH i drugim posebnim Zakonima (Zakon o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i minicije, čl. 52. i čl. 53.)	2390	82,2%	2972	77,5%
U K U P N O		2392	82,2%	2975	77,4%

Krivična djela protiv života i tijela

Iz ove skupine krivičnih djela definisanih Krivičnim zakonom FBiH, prijavljeno je 87 krivičnih djela (91 u prethodnoj godini), a njihova rasvjetljenost je 98,9%. Za počinjenje ovih krivičnih djela tužilaštvu su prijavljena 103 lica, od kojih 35 povratnika u činjenju krivičnih djela i 11 maloljetnika. Slobode je lišeno 14 lica, za koja je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

UBISTVA

Tokom 2023. godine, počinjena su 3 krivična djela „Ubistvo“ (5 u prethodnoj godini), koja su rasvijetljena:

1. Dana 25.05.2023. godine, u mjestu Križ, grad Visoko, upotrebom vatrenog oružja-pištolja počinjeno je krivično djelo "Ubistvo" na štetu lica S.N. (1982.), iz Visokog. Zbog postojanja osnova sumnje da je, zajedno sa svojim ocem Z.N. počinio predmetno krivično djelo, dana 29.05.2023. godine, Kantonalnom tužilaštvu ZDK dostavljen je Izvještaj o počinjenom krivičnom djelu i otkrivanju počinilaca protiv lica Z.N. (2001.) i lica Z.N. (1973.), oba iz Sarajeva, zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo "Ubistvo" iz člana 166., krivično djelo "Nedozvoljeno držanje oružja i municije" iz člana 52. Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije ZDK, u vezi sa članom 31. "Saučiniteljstvo", a sve u vezi sa članom 54. "Sticaj" Krivičnog zakona FBiH. Lice Z.N. (2001.), je uz predmetni izvještaj, predato u nadležnost i dalje postupanje Kantonalnom tužilaštvu ZDK, dok je lice Z. N. (1973.), trenutno u bjekstvu i za istim je raspisana operativna potraga.
2. Dana 24.09.2023. godine, u ulici Zlatnih ljljana, grad Zavidovići, u pekari Central, došlo je do izvršenja krivičnog djela "Ubistvo" iz člana 166.KZ FBiH upotrebom vatrenog oružja (lovačke puške) od strane lica H.M. (1978.), na štetu lica D.A. (1990.), nakon čega je H.M. izvršio samoubistvo na licu mjesta.
3. Dana 19.09.2023. godine, u prostorijama Doma zdravlja Kakanj, od strane dežurne doktorice konstatovana je smrt lica N.F. (1960.), pri čemu je ista izrazila sumnju da se radi o nasilnoj smrti. Postupajući po navedenom događaju, dana 20.09.2023. godine, izvršene su uviđajne radnje na više lokacija, te su na okolnosti poznatih činjenica o događaju, u službenim prostorijama PS Kakanj saslušani svjedoci. Istog dana, izvršeni su pretresi porodične kuće, fitnes centra, vikendice i pmv koje koristi lice H.N., a zatim je isti ispitan u svojstvu osumnjičenog lica, koji je, zajedno sa izvještajem o počinjenom krivičnom djelu „Teška tjelesna povreda“ iz člana 172. KZ FBiH, predat u nadležnost Tužilaštvu. Dana 04.10.2023. godine, Kantonalnom tužilaštvu ZDK dostavljena je dopuna izvještaja o počinjenom krivičnom djelu, nakon čega je Tužilaštvo naložilo prikupljanja dokaza u istrazi protiv H.N., zbog krivičnog djela „Ubistvo“ iz člana 166. stav 1. KZ FBiH.

SAMOUBISTVA

Tokom 2023. godine, na području Kantona je evidentirano 30 samoubistava (38 u prethodnoj godini). Po načinu izvršenja, 21 samoubistvo je izvršeno vješanjem, 6 vatrenim oružjem, 2 skokom sa visine i 1 na ostali način. Po spolnoj strukturi, 28 samoubistava su izvršili muškarci i 2 žene.

Po starosnoj dobi, najviše samoubistava su izvršile osobe starosti od 70 do 80 godina (6), od 40 do 50 godina (6), od 60 do 70 godina (5), preko 80 godina (5), zatim od 50 do 60 godina (4), od 30 do 40 godina (3) i do 18 godina (1).

Krivična djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina

Iz ove skupine počinjeno je 165 krivičnih djela (107 u prethodnoj godini). Ukupna rasvijetljenost je 97%. Za navedena krivična djela tužilaštvu je prijavljeno 159 lica, od kojih 66 povratnika u činjenju krivičnih djela i 7 maloljetnika. Slobode su lišeno 59 lica i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Krivična djela protiv spolne slobode i morala

Od krivičnih djela protiv dostojanstva ličnosti i morala, počinjeno je 14 krivičnih djela (22 u prethodnoj godini). Ukupna rasvijetljenost je 100%. Za krivična djela iz ove skupine prijavljeno je 14 lica od kojih 4 povratnika u činjenju krivičnih djela. Slobode je lišeno 9 lica,

dok je za 8 određena mjera zadržavanja do 24 sata.

U svim slučajevima su obavljani razgovori sa žrtvama uz prisustvo tužilaca i psihologa Kantonalnog tužilaštva ZDK, službenika centra za socijalni rad, te se strogo vodilo računa o zaštiti identiteta žrtava. Protiv počinilaca su podneseni izvještaji i isti su uz izvještaje predati Tužilaštvu ZDK.

Krivična djela protiv braka, porodice i mladeži

Iz ove skupine krivičnih djela, počinjeno je 305 krivičnih djela (204 u prethodnoj godini), čija je rasvijetljenost 100%. Za počinjenje navedenih krivičnih djela prijavljeno je 314 lica od kojih 123 povratnika u činjenju krivičnih djela i 8 maloljetnika. Slobode je lišeno 241 lice, a za 240 lica je određena mjera zadržavanja do 24 sata

U 2023. godini, na području Zeničko-dobojskog kantona zabilježeno je 285 slučajeva nasilja u porodici (204 u istom periodu prethodne godine), na području PU I (Zenica) (81), PS Visoko (53), PS Kakanj (33), PS Breza (22), PS Zavidovići (18), PS Maglaj (31), PU Žepče (5), PS Tešanj (19), PS Usora (3), PS Doboju (2), PS Olovo (5), PS Vareš (7) i SKP (6). Žrtve nasilja su u najvećem broju slučajeva supruge, roditelji i djeca. Žrtvama nasilja su u 86 slučajeva nanesene tjelesne povrede, od čega u 2 slučaja teške tjelesne povrede i u 84 slučaja lake tjelesne povrede, dok se u ostalim slučajevima radilo o psiho-fizičkom zlostavljanju. Počinioci nasilja su najčešće muževi, sinovi i očevi.

Protiv počinilaca nasilja u porodici je, radi postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo „Nasilje u porodici“, podneseno 295 izvještaja tužilaštvu, kojima je prijavljeno 301 lice, od kojih 8 maloljetnika i 116 povratnika u činjenju krivičnih djela, 240 lica je lišeno slobode, a za 239 lica je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

U ovoj oblasti kriminaliteta, uspostavljena je dobra saradnja sa centrima za socijalni rad, te nevladinim organizacijama u cilju pružanja pomoći porodicama i žrtvama porodičnog nasilja i eventualnog smještanja žrtava u „sigurnu kuću“.

Krivična djela protiv zdravlja ljudi

Sva prijavljena krivična djela protiv zdravlja ljudi, kojih je ukupno bilo 456 (502 u prethodnoj godini), odnose se na zloupotrebu droga. Ukupna rasvijetljenost je 96,1%.

Počinjeno je 81 krivično djelo „Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga“ (107 u prethodnoj godini), za čije počinjenje je prijavljeno 87 lica, od kojih su 53 povratnika u činjenju krivičnih djela. Slobode su lišena 73 lica, dok je za 64 određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Počinjeno je i 375 krivičnih djela „Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga“ (384 u prethodnoj godini), za čije počinjenje je prijavljeno 371 lice, od kojih 164 povratnika u činjenju krivičnih djela i 6 maloljetnika. Slobode su lišena 293 lica i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

U izvještajnom periodu oduzeto je 1656,5 g marihuane, 4429,7 g opojne droge speed, 14,1 g kokaina, 58,1 g amfetamina, 8,96 g opojne droge extazy, te 3777,9 g ostalih supstanci koje asociraju na opojnu drogu, zatim 418 sjemenki kanabisa, 7 stabljika kanabisa, 231 tableta opojne droge extazy, 34 tablete opojne droge speed, 27 cigareta marihuane, te 161 tablete ostalih supstanci koje asociraju na opojnu drogu.

Sektor kriminalističke policije je, u okviru svojih nadležnosti, u saradnji sa policijskim stanicama, poduzimao aktivnosti na poboljšanju stanja u ovoj oblasti

Krivična djela protiv privrede

U skupinama krivičnih djela koje tretiraju oblast privrednog kriminaliteta prijavljeno je ukupno 235 krivičnih djela (142 u istom periodu prethodne godine). Rasvijetljenost ovih krivičnih djela je 82,1%.

Prijavljena su sljedeća krivična djela:

- Krivotvorenje novca (3),
- Neovlašteno optičko snimanje (1),
- Zloupotreba ovlasti u privrednom poslovanju (1),
- Obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti (23),
- Porezna utaja (3),
- Utaja (34),
- Prevara (52),
- Iznuda (3),
- Ucjena (2),
- Lihvarstvo (1),
- Udruživanje radi činjenja krivičnih djela (5),
- Lažno prijavljivanje (4),
- Davanje lažnog iskaza (4),
- Skidanje ili povreda službenog pečata ili znaka (4),
- Krivotvorenje isprave (23),
- Posebni slučajevi krivotvorenja isprave (7),
- Ovjeravanje neistinitog sadržaja (6),
- Primanje dara i drugih oblika koristi (13),
- Davanje dara i drugih oblika koristi (3),
- Zloupotreba položaja ili ovlaštenja (25),
- Pronevjera u službi (1),
- Nesavjestan rad u službi (3),
- Krivotvorenje službene isprave (4),
- Računalna prevara (10).

Za počinjenje navedenih krivičnih djela tužilaštvu je prijavljeno 214 lica, od kojih 51 povratnik u činjenju krivičnih djela i jedan maloljetnik. Slobode je lišeno 28 lica i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Odsjek za privredni kriminalitet i korupciju, Sektora kriminalističke policije je nadležnom Kantonalnom tužilaštvu ZDK podnio 42 izvještaja o počinjenom krivičnom djelu protiv 89 fizičkih lica, kao i 191 izvještaj o poduzetim mjerama i radnjama, te su uzete 793 pismene izjave na zapisnik, a najčešći predmet provjera u ovom izvještajnom periodu su lica za koje postoje osnovi sumnje da su počinila krivična djela "Zloupotreba položaja ili ovlaštenja", "Obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti", "Krivotvorenje isprave" i dr.

Krivična djela protiv imovine

Od krivičnih djela protiv imovine, počinjena su 1352 krivična djela (1044 u prethodnoj godini), a ukupna rasvijetljenost je 52,9%. Tužilaštvu su prijavljena 824 lica, od kojih 433 povratnika i 34 maloljetnika, slobode je lišeno 271 lice i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

a) Teške krađe

U izvještajnom periodu je evidentirano 496 krivičnih djela „Teške krađe“, čija je rasvijetljenost po nepoznatom počinioocu 48,5%, dok je ukupna rasvijetljenost 51,6%.

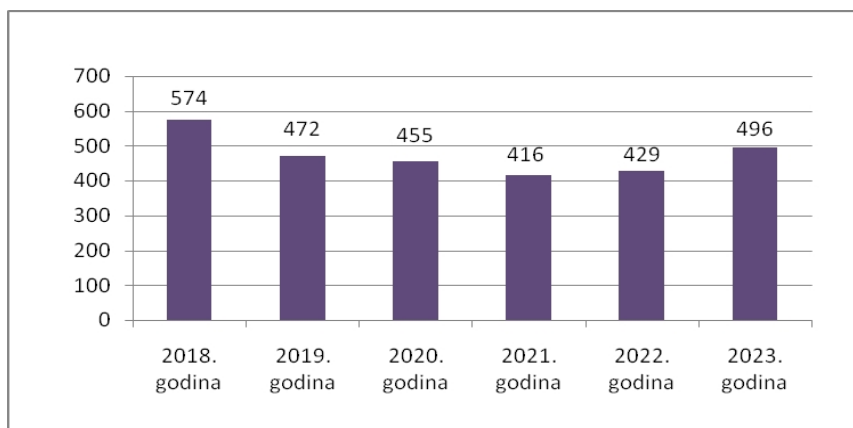
Za počinjenje ovih krivičnih djela prijavljena su 322 lica, od kojih 194 povratnika u činjenju krivičnih djela i 19 maloljetnika. Slobode su lišena 124 lica i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Podaci o teškim krađama tokom 2023. godine sa uporednim podacima

Period	Broj KD teške krađe	Po poznatom počiniocu	Po nepoznatom počiniocu	Rasvijetljenost po nepoznatom	Procenat rasvijetljenosti po nepoznatom	Ukupna rasvijetljenost	Procenat ukupne rasvijetljenosti	Broj prijavljenih lica	Maloletnici	Povratnici
2018. godina	574	7	567	192	33,9%	199	34,7%	241	22	150
2019. godina	472	11	461	170	36,9%	181	38,3%	179	23	93
2020. godina	455	10	445	161	36,2%	171	37,6%	221	28	133
2021. godina	416	14	402	176	43,8%	190	45,7%	240	6	155
2022. godina	429	9	420	210	50%	219	51%	273	10	183
2023. godina	496	30	466	226	48,5%	256	51,6%	322	19	194

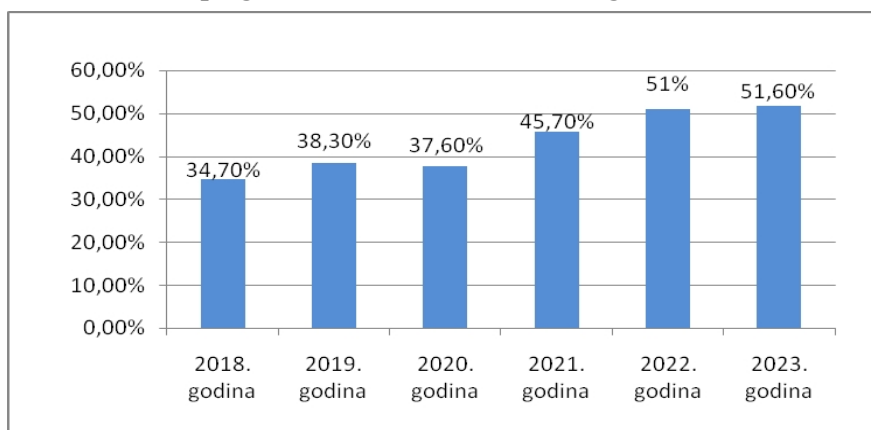
Iz prethodne tabele se vidi da je broj teških krađa je u 2023. godini, u odnosu na prethodnu, veći za 67 krivičnih djela ili 15,6%, rasvijetljenost po nepoznatom počiniocu je manja za 1,5%, dok je ukupna rasvijetljenost ovih krivičnih djela veća za 0,6%.

Dijagram broja krivičnih djela „Teške krađe” po godinama, od 2018. do 2023. godine

U dijagramu se može vidjeti kretanje broja krivičnih djela teške krađe, prijavljenih tužilaštvu od 2018. do 2023. godine.

Dijagram ukupne rasvijetljenosti krivičnih djela „Teške krađe” po godinama, od 2018. do 2023. godine

U dijagramu se može vidjeti da je prisutan trend povećavanja rasvijetljenosti krivičnih

djela teške krađe, što je rezultat rada policije u ovoj oblasti kriminaliteta.

b) Krađe putničkih motornih vozila

Tokom 2023. godine evidentirano je 19 krivičnih djela „Teške krađe“ putničkih motornih vozila (17 u prethodnoj godini).

Najviše je bilo krađa vozila, marke „VW Golf“ (6), „Renault“ (3), „Audi“ (2), po jedna krađa vozila marke „Peugeot“, „Škoda“, „Opel“, „Peugeot“ i 4 vozila koja se vode u rubrici „Ostala“. Krađe su se desile u noćnim ili ranim jutarnjim satima.

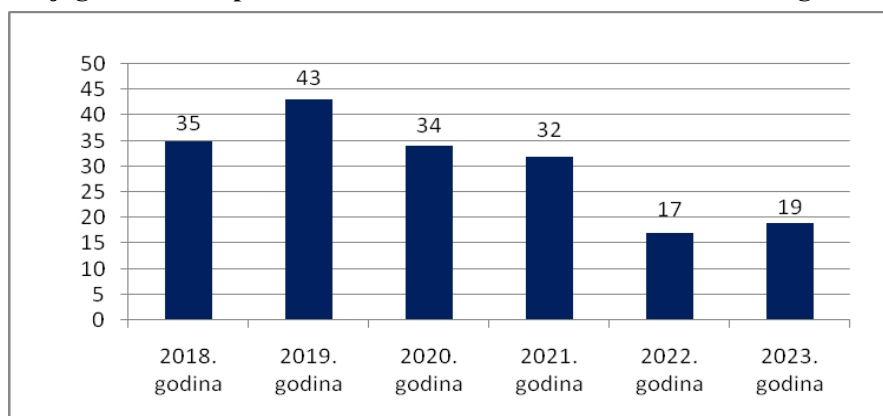
Zahvaljujući sprovedenim akcijama policije, pronađeno je i vraćeno vlasnicima ukupno 10 putničkih motornih vozila. Od ukupnog broja krađa, rasvijetljeno je 7, za čije počinjenje je tužilaštvu prijavljeno 12 lica, od kojih 4 povratnika u činjenju krivičnih djela i jedan maloljetnik, 4 lica su lišena slobode i istima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

**Tabelarni prikaz krađa putničkih motornih vozila po mjesecima,
od 2018. do 2023. godine**

	Ukupno ukradeno PMV	Ukupno vraćeno PMV	Pronađeno akcijom policije
2018. godina	35	16	14
2019. godina	43	21	21
2020. godina	34	12	12
2021. godina	32	19	19
2022. godina	17	12	12
2023. godina	19	10	10

Broj krađa putničkih motornih vozila u 2023. godini je, u odnosu na prethodnu, veći za 2 krađe ili 11,8%.

Dijagram krađa putničkih motornih vozila od 2018. do 2023. godine

U dijagramu se vidi da je broj krađa putničkih motornih vozila u 2023. godini, iako veći u odnosu na 2022. godinu, još uvijek daleko manji u poređenju sa prethodnim godinama.

Na području Kantona evidentirana je 71 krađa iz automobila (141 u prethodnoj godini)

sa pričinjenom materijalnom štetom od 25.423,00 KM, zatim 211 teških krađa iz kuća i stanova (208 u prethodnoj godini) sa materijalnom štetom od 448.490,00 KM i 132 teške krađe iz poslovnih objekata (139 u prethodnoj godini) sa ukupnom materijalnom štetom od 249.375,00 KM.

c) Razbojništva

U 2023. godini, evidentirano je 25 krivičnih djela "Razbojništva" (36 u prethodnoj godini), čija je ukupna rasvijetljenost 76%. Za počinjenje ovih krivičnih djela tužilaštvu je prijavljeno 31 lice, od kojih 17 povratnika i 64 maloljetnika, slobode je lišeno 19 lica i svima je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Policijski službenici Odsjeka za opći kriminalitet i istraživanje krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom su radili na rasvjetljavanju 2 slučaja počinjenja krivičnog djela "Razbojništva", kao slijedi:

- Dana 02.09.2023. godine, izvršeno je krivično djelo „Razbojništvo“ iz člana 289. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH na štetu V.Ž., župnika Župe Sveti Petar i Pavle Kakanj. Dana 30.09.2023. godine, ispitan je osumnjičeni Č.L. na okolnosti izvršenja navedenog krivičnog djela, koji je zajedno uz izvještaj o počinjenom krivičnom djelu predat postupajućem tužiocu.
- Dana 22.10.2023. godine, izvršeno je krivično djelo „Razbojništvo“ iz člana 289. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH na štetu BP Hifa Petrol, locirana u mjestu Lašva u Zenici nad zaposlenikom V.M., od strane dva NN maskirana lica uz prijetnju pištoljem i suzavca. Na licu mjesta prijavljenog događaja izvršen je uviđaj, te su nastavljene aktivnosti na dokumentovanju navedenog krivičnog djela.

Krivična djela protiv okoliša, poljoprivrednih i prirodnih dobara

Na području Zeničko-dobojskog kantona, iz skupine krivičnih djela protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara, počinjena su ukupno 33 krivična djela (28 u prethodnoj godini), a ukupna rasvijetljenost je 72,7%. Tužilaštvu su prijavljena 33 lica, od kojih 8 povratnika u činjenju krivičnih djela i jedan maloljetnik, jedno lice je lišeno slobode i istim je određena mjera zadržavanja do 24 sata.

Postupanje po akciji "ŠUMA"

Od strane Odsjeka za privredni kriminalitet i korupciju praćena je problematika po akciji "Šuma" u vezi sprječavanja bespravne sječe i eksploatacije drvnih sortimenata, te otkrivanja i procesuiranja počinilaca krivičnih djela "Šumske krađe" na području Zeničko-dobojskog kantona, koja se odvija u saradnji Uprave policije MUP-a ZDK, Kantonalnog tužilaštva ZDK, Kantonalne uprave za šumarstvo ZDK i JP Šumskog privrednog društva ZDK.

U izvještajnom periodu ukupno je oduzeto 30,92 m³ drvene mase koja potiče iz bespravne sječe šume, te su oduzeta 4 vozila i 2 motorne pile kojima su vršena ova krivična djela. Kantonalnom tužilaštvu ZDK je od strane policijskih stanica Uprave policije MUP-a ZDK podneseno ukupno 26 izvještaja o počinjenom krivičnom djelu protiv 27 lica, od kojih 8 povratnika u činjenju krivičnih djela i jednog maloljetnika, zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo "Šumska krađa" iz člana 316. stav 1. KZ FBiH, a koja su od strane policijskih službenika zatečena u vršenju navedenog krivičnog djela. Policijski službenici su također postupali i po određenom broju naloga Kantonalnog tužilaštva ZDK i po aktima Kantonalne uprave za šumarstvo ZDK, a koji se odnose na poduzimanje radnji u vezi dokumentiranja navedenih krivičnih djela.

Krivična djela protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine

Iz skupine krivičnih djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine, počinjena su ukupno 52 krivična djela, (58 u prethodnoj godini). Ukupna rasvijetljenost je 65,4%. Tužilaštvu je prijavljeno 29 lica, od kojih 14 povratnika u činjenju krivičnih djela i jedan maloljetnik.

Slobode je lišeno 9 lica, od kojih je za 8 određena mjera zadržavanja do 24 sata.

PODMETANJE EKSPLOZIVNIH NAPRAVA

Tokom 2023. godine, nisu evidentirani slučajevi podmetanja eksplozivnih naprava (3 u prethodnoj godini).

KRIMINALISTIČKA TEHNIKA

Radeći na utvrđivanju činjenica i dokumentiranju krivičnih djela i drugim aktivnostima, na području Zeničko-dobojskog kantona, službenici kriminalističke tehnike su izvršili 2717 uviđaja (2429 u prethodnoj godini), pri čemu su pronađena 9692 traga od značaja za rasvijetljavanje krivičnih djela (9117 u prethodnoj godini). Izvršeno je 1156 vještačenja, lice mjesta je fotografisano u 2863 slučaja. Daktiloskopirano je 145 lica, koristeći bazu AFIS utvrđen je identitet za 19 lica, a u bazu AFIS-a su unesena 63 nesporna otiska papilarnih linija.

PODACI O ORUŽJU

U 2023. godini, na području Kantona je oduzeto sljedeće nelegalno posjedovanje oružje: 8 automatskih pušaka, 18 lovačkih, te 11 pušaka ostalih vrsta, 36 pištolja, 5 ručnih bombi, 3 eksplozivna sredstva, 93 komada hladnog oružja, 15 boksera, 31 drugi predmet pogodan za nanošenje povreda, te 966 komada municije. Oduzet je 231 komad oružja u upravnom postupku (368 u prethodnoj godini), te 8 odobrenja za nabavku municije (5 u prethodnoj godini).

U izvještajnom periodu na području Kantona izdata su 2.862 odobrenja za nabavljanje oružja fizičkim licima (2.578 u prethodnoj godini), izdato je 3.038 oružnih listova (2.860 u prethodnoj godini), te izvršene 1.162 zamjene oružnih listova fizičkim licima (1.236 u prethodnoj godini), izdato je 25 odobrenja za nabavljanje i 3 odobrenja za držanje oružja za pravna lica. Od ukupnog broja izdatih odobrenja za nabavljanje oružja za fizička lica, 37 je izdato licima ženskog i 2.825 licima muškog spola, od ukupnog broja izdatih oružnih listova za fizička lica, 37 je izdato licima ženskog i 3.001 licima muškog spola, te od ukupnog broja izvršenih zamjena oružnih listova, 13 je izvršeno licima ženskog i 1.149 licima muškog spola. Svi 8 odobrenja za nabavku municije je izdato licima muškog spola.

INSPEKTORAT MUP-a

Tokom 2023. godine Inspektorat MUP-a je obavio 656 inspekcijskih nadzora (redovni, kontrolni i vanredni). Rješavano je u 78 slučajeva po zahtjevu stranke. Doneseno je 289 rješenja i naloženo 1376 upravnih mjera. Doneseno je 11 rješenja o zabrani, u 8 slučajeva su pokrenuti prekršajni postupci i u 13 slučajeva je obavljeno odazivanje na poziv opštinskog suda.

POŽARI I EKSPLOZIJE

Inspektorat MUP-a ZDK je vršio uviđaj na 83 požara (102 u prethodnoj godini), na stambenim objektima (30), u pomoćnim objektima (13), na saobraćajnim sredstvima (10), u poslovnim prostorima (9), na požarima sijena (5), šumskim požarima (4), u proizvodnim objektima (4), u magacinima/skladištima (2), te na ostalim mjestima (6). Požari su u 35 slučajeva izazvani namjerno, u 18 slučajeva nehatom, u 25 slučajeva tehničkim nedostatkom i u 5 slučajeva se radilo o ostalim uzrocima. Posljedice požara su 3 smrtno stradala lica (2 u prethodnoj godini) i materijalna šteta.

Smrtno su stradala 3 lica u požarima koji su se desili na područjima: PU I Zenica-PS Centar, PS Kakanj i PS Zavidovići.

- Dana 31.01.2023. godine, u požaru na spratu privatne kuće u ulici Gornji Brist br. 30 u Zenici, u vlasništvu lica H.B., smrtno je stradao vlasnik kuće. Na licu mjesta je izvršen uviđaj od strane tužioca zajedno sa službenicima SKP-a MUP ZDK i uviđajnom ekipom OKP-a PU I. Utvrđeno je da je nastradalo lice nehatom prouzrokovalo požar.
- Dana 13.11.2023. godine, u 03,30 sati, u ulici Ćumurana, Grad Zavidovići, došlo je do požara na spratu kuće vlasništvo Č.F. (1958.) iz Zavidovića, koji je tom prilikom smrtno stradao. Od strane PVJ Zavidovići požar je lokaliziran u 06,30 sati. Uviđaj je izvršen u jutarnjim satima od strane kantonalnog tužioca, inspektora za PPZ MUP-a ZDK-a i službenika kriminalističke policije PS Zavidovići. Utvrđeno je da je do požara došlo nehatom, usljed nespretnog rukovanja električnom grijalicom od strane nastradalog lica.
- Dana 30.11.2023. godine, u 07,30 sati, u službene prostorije obratio se N.N. (1988.) iz Kaknja i prijavio da posljednja tri dana nije vidio komšiju T.R. koji živi u ulici Alije Izetbegovića u Kaknju. Na lice mjesta je upućena patrola policije i vatrogasci koji su razbili staklo na vratima, nakon čega je vizuelnim pregledom utvrđeno da se na podu objekta nalazi beživotno tijelo lica T.R. (1955). Takođe je utvrđeno da su u unutrašnjosti objekta vidljivi tragovi požara. Na licu mjesta od strane dežurnog mrtvozornika je utvrđena smrt navedenog lica, koja je najvjerovatnije nastupila usljed gušenja dimom. Uviđaj je izvršila ekipa krim. policije PS Kakanj skupa sa PPZ inspektorom MUP-a ZDK. Na licu mjesta PPZ inspektor je dao svoje preliminarno mišljenje da je požar nastao usljed neispravnih električnih instalacija.

U izvještajnom periodu nije bilo tehničkih eksplozija.

OPERATIVNE AKTIVNOSTI POLICIJE

Tokom izvještajnog perioda zabilježeno je 2235 slučajeva privođenja lica (2141 u prošloj godini), pri čemu je privedeno 2240 lica. Sprovedeno je 198 lica, te izvršena kontrola identiteta za 10829 lica (16113 u prethodnoj godini). Izvršeno je 3796 uviđaja (3404 u prethodnoj godini), 972 pretresa lica, 146 pretresa stanova, 6 pretresa ugostiteljskih objekata, 57 pretresa motornih vozila i 46 pretresa drugih prostorija. Oduzeta su 1742 predmeta i lišeno slobode 28 lica po potjernici i 2 odbjegla osuđenika. Službenici policije su samostalno rasvijetlili 467 krivičnih djela, a zajedno sa službenicima krim. policije 996 krivičnih djela.

Sačinjeno je 4049 službenih zabilješki koje sadrže sumnje za počinjenje krivičnih djela.

Izvršene su 3192 provjere na zahtjev tužilaštva i sudova, 1101 provjera na zahtjev OSA-e, SIPA-e i Granične policije BiH, te 3880 provjera na zahtjev drugih organa.

Pruženo je 659 asistencija, od kojih 101 po zahtjevima državnih organa, 382 po zahtjevima organa i organizacija javnih ovlaštenja, te 176 po ostalim zahtjevima.

Izvršena su 8372 redovna i 1112 vanrednih osiguranja, te obezbijeđeno 1540 javnih skupova.

PODACI O MIGRANTIMA

Na području Zeničko-dobojskog kantona su, prema podacima dostavljenim od strane policijskih stanica, u 2023. godini evidentirani slijedeći podaci u vezi sa migrantskom populacijom:

- Ukupan broj migranata koji su boravili na području Zeničko-dobojskog kantona - 42 (u

prethodnoj godini 1209),

- Ukupan broj pregleda migranata od strane policije i izvršenih kontrola dokumenata, ukoliko su ih navedena lica posjedovala - 63 (u prethodnoj godini 144),
- Broj migranata lišenih slobode - 2 (u prethodnoj godini 7),
- Broj krivičnih djela počinjenih od strane migranata -2 (u prethodnoj godini 11),
- Broj prekršaja počinjenih od strane migranata - 0 (u prethodnoj godini 2),
- Broj incidenata počinjenih od strane migranata -0 (u prethodnoj godini 2),
- Broj migranata koji su vraćeni iz susjednih država -0,
- Broj akcija policije vezanih za krijumčarenje ilegalnih migranata -0,
- Broj migranata predatih u imigracioni centar ili službi za poslove sa strancima -12 (u prethodnoj godini 80).

PROTESTNI SKUPOVI, ŠTRAJKOVI I BLOKADE

U 2023. godini održana su 22 protestna skupa (11 u prethodnoj godini), na području PU I, PS Centar (18), PS Crkvice (1), PS Maglaj (1), PS Žepče (1) i PS Doboju Jug (1). Protestni skupovi su bili u organizaciji: uposlenika Preventa, neformalne grupe građana u vezi uplate jednokratne pomoći, neformalne grupe građana-nezadovoljstvo korštenjem mosta od strane teretnih motornih vozila, Udruženja radnika "UTP 21. decembar", Samostalnog sindikata RMU Zenica, Sindikata Mitall Steel, Građani Zenice-mirni skup podrške, neformalne grupe- Podrška Palestini, Udruženja djece i mladih oboljelih od šećerne bolesti ZDK, Sindikat Arcelor Mittal, te građanina koji je iskazao nezadovoljstvo blokadom lokalnog puta. Na protestima je učestvovalo od 40 do 1500 učesnika i na istima nije bilo narušavanja javnog reda i mira.

NAPADI NA POLICIJSKE SLUŽBENIKE

Tokom 2023. godine, zabilježeno je 11 napada na policijske službenike (8 u prethodnoj godini), od kojih 8 pojedinačnih i 3 grupna uz udružena dva lica. Napadi su se desili prilikom kontrole saobraćaja (3), održavanja ili uspostavljanja javnog reda i mira (3), lišavanja lica slobode (2), utvrđivanja identiteta (1), te prilikom preduzimanja ostalih radnji (2). Napadi su se u svim slučajevima desili uz korištenje fizička snage, od strane 15 punoljetnih napadača. U napadima je 10 policijskih službenika zadobilo lakše tjelesne povrede. Protiv napadača su podneseni izvještaji tužilaštvu i druge zakonom predviđene mjere.

BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA

Tokom 2023. godine, na području Kantona, evidentirano je 2.879 saobraćajnih nezgoda, u kojima je povrijeđeno 1116 lica, od kojih 947 lakše i 169 teže, dok je smrtno stradalo 25 lica.

Uzroci većine saobraćajnih nezgoda su bili neprilagođena brzina uslovima puta, preticanje na nedozvoljenim mjestima, odnosno nepoštivanje saobraćajnih propisa, te vožnja pod dejstvom alkohola.

Stanje u oblasti bezbjednosti saobraćaja tokom 2023. godine, po policijskim stanicama

Područje	Broj saobraćajnih nezgoda	Lakše povrijeđeni	Teže povrijeđeni	Smrtno stradali
PS Centar	768	125	27	6
PS Crkvice	311	58	18	0
PS Nemila	25	11	3	0
PS Visoko	376	116	13	1
PS Kakanj	297	67	9	3
PS Breza	76	25	2	1
PS Zavidovići	161	78	16	0
PS Maglaj	148	64	22	4
PS Žepče	222	98	17	5
PS Tešanj	314	211	29	2
PS Usora	36	12	2	1
PS Doboj Jug	40	41	1	1
PS Olovo	53	33	6	1
PS Vareš	52	8	4	0
UKUPNO	2879	947	169	25

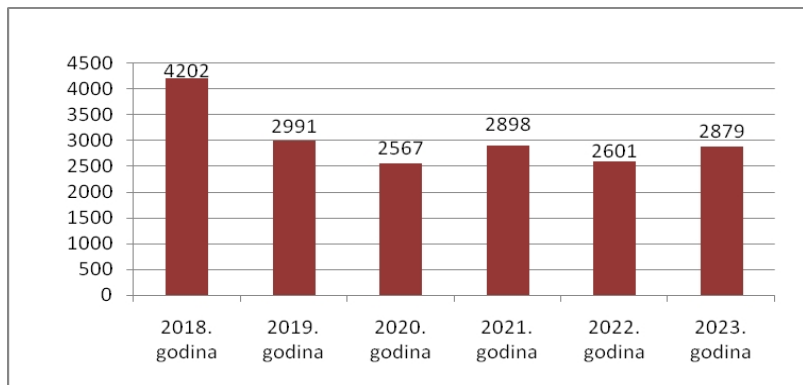
Najviše saobraćajnih nezgoda je evidentirano na području PS Centar (768), a najmanje na području PS Nemila (25).

Stanje bezbjednosti saobraćaja tokom 2023. godine sa uporednim podacima

	Broj saobraćajnih nezgoda	Broj lakše povrijeđenih lica	Broj teže povrijeđenih lica	Broj smrtno stradalih lica
2018. godina	4202	704	160	20
2019. godina	2991	769	134	21
2020. godina	2567	620	104	21
2021. godina	2898	820	143	17
2022. godina	2601	863	161	17
2023. godina	2879	947	169	25

Broj saobraćajnih nezgoda u 2023. godini, u odnosu na prethodnu, je veći za 278 nezgoda ili 10,7%. Broj lakše povrijeđenih lica je veći za 84 lica ili 9,7%, broj teže povrijeđenih lica je veći za 8 lica ili 5%, te je broj smrtno stradalih lica veći za 8 lica ili 47,1%.

Dijagram broja saobraćajnih nezgoda, po godinama od 2018. do 2023. godine

Iz dijagrama broja saobraćajnih nezgoda se vidi kretanje broja saobraćajnih nezgoda od 2018. do 2023. godine.

Broj saobraćajnih nezgoda i posljedice prema kategoriji puta

		Broj saobraćajnih nezgoda		Posljedice saobraćajnih nezgoda					
				Smrtno stradala lica		Teže povrijeđena lica		Lakše povrijeđena lica	
GODINA		2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.
	Autoput A1	127	150	0	1	3	4	15	19
	Magistralni put	452	565	8	15	35	49	226	349
Kategorija puta	Regionalni put	380	346	4	6	45	26	205	133
	Lokalni put	468	536	3	1	32	44	202	193
	Ulice u naselju	1004	1096	2	2	45	44	188	225
	Ostalo	170	186	0	0	1	2	27	28
UKUPNO		2601	2879	17	25	161	169	863	947

Najviše smrtno stradalih lica je bilo na magistralnim putevima (15), zatim na regionalnim putevima (6), u ulicama u naseljima (2), te na lokalnim putevima (1) i na autoputu (1).

Smrtno je stradalo 18 vozača, 4 putnika u vozilima i 3 pješaka.

Nastradala lica po spolu

Red br.		NASTRADALA LICA								
		Smrtno stradali			Teže povrijeđeni			Lakše povrijeđeni		
		UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M
1	Vozači	18	0	18	88	8	80	515	128	387
2	Putnici	4	1	3	46	21	25	329	187	142
3	Pješaci	3	2	1	35	20	15	103	62	41
4	UKUPNO	25	3	22	169	49	120	947	377	570

Od 947 lakše povrijeđenih lica, 377 je ženskog i 570 muškog spola, od 169 teže povrijeđenih lica, 49 su ženskog i 120 muškog spola, te od 25 smrtno stradalih lica, 3 su ženskog i 22 muškog spola.

Od ukupnog broja saobraćajnih nezgoda, daleko najveći broj se odnosi na saobraćajne nezgode sa materijalnom štetom, 2097 nezgoda ili 72,8%, zatim na nezgode sa lakše povrijeđenim licima, 618 nezgoda ili 21,5%, sa teže povrijeđenim licima, 141 nezgoda ili 4,9%, dok se na nezgode sa smrtno stradalim licima odnose 23 nezgode ili 0,8% od ukupnog broja nezgoda.

AKTIVNOSTI POLICIJE U OBLASTI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA

Tokom 2023. godine policijski službenici su poduzeli značajne mjere represije radi poboljšanja stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja. Za počinjene prekršaje i krivična djela u saobraćaju sankcionirano je ukupno 95.144 učesnika u saobraćaju.

Podaci o aktivnostima policije u oblasti bezbjednosti saobraćaja tokom 2023. godine, u poređenju sa prethodnom godinom

Red. br.	AKTIVNOSTI POLICIJE U OBLASTI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA	2022. godina	2023. godina
1.	Kontrolisano vozila/vozača	226240	181272
2.	Kontrolisano lica u vozilima	95734	69703
3.	Podneseno krivičnih prijava zbog izvršenih KD ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja	87	90
4.	Podneseno zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	909	1402
5.	Broj izdatih prekršajnih naloga	100007	93652

6.	Isključeno vozila iz saobraćaja zbog tehničke neispravnosti	189	374
7.	Zatečeno vozača pod dejstvom alkohola	3890	3133
8.	Zatečeno vozača bez položenog vozačkog ispita	831	834
9.	Zatečeno vozača pod izrečenom zaštitnom mjerom zabrane upravljanja motornim vozilima	393	328
10.	Zatečeno vozača bez korištenja sigurnosnog pojasa	2078	3336
11.	Zatečeno vozača koji koriste mobitel tokom vožnje	949	1880
12.	Otkriveno vozila bez važeće registracije	774	644

Sankcije u saobraćaju po spolu

Broj prijava zbog počinjenih KD ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja			Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka			Broj izdatih prekršajnih naloga			
UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M	UKUPNO	Ž	M	PRAVNA LICA
90	4	86	1402	255	1147	93652	15024	77359	1269

Od 93652 izdata prekršajna naloga, 15024 su izdata licima ženskog i 77359 licima muškog spola, dok je 1269 naloga upućeno pravnim licima. Od 1402 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, 255 je podneseno protiv lica ženskog i 1147 protiv lica muškog spola, te od 90 prijava tužilaštvu zbog počinjenih KD ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja, 4 su podnesene protiv lica ženskog i 86 protiv lica muškog spola.

U cilju poboljšanja bezbjednosti učesnika u saobraćaja, smanjenja broja saobraćajnih nezgoda sa teškim posljedicama i stvaranja visokog stepena bezbjednosti odvijanja saobraćaja na svim putevima u nadležnosti Uprave policije MUP-a ZDK, kontinuirano i planski su organizirane akcije pojačane kontrole učesnika u saobraćaju, sa akcentom na slijedeće: "Kontrola prisustva alkohola u organizmu vozača", "Kontrola provjere važnosti registracije vozila i potvrde o registraciji", "Kontrola kretanja pješaka i obaveza vozača prema pješacima", "Kontrola učesnika u saobraćaju sa akcentom na sigurnost djece, kao učenika u saobraćaju", "Kontrola učesnika u saobraćaju sa inostranim registarskim oznakama", "Kontrola korištenja zaštitne kacige prilikom upravljanja motociklom, biciklom i mopedom", "Kontrola učesnika u saobraćaju za koja se posumnja da uživaju opojne droge i posjeduju druge predmete koji potiču iz krivičnog djela", "Kontrola kretanja pješaka i obaveze vozača prema pješacima", "Kontrola korištenja mobitela prilikom upravljanja vozilom" i "Kontrola motornih vozila sa akcentom na posjedovanje i korištenje zimske opreme".

Radarski sistemi i video nadzor

Svi radarski sistemi na području Zeničko-dobojskog kantona su tokom 2023. godine ukupno evidentirali 41.809 prekršaja prekoračenja brzine kretanja vozila (70.235 u prethodnoj godini) i ukupna moguća naplativost ovih prekršaja iznosi 3.118.660,00 KM.

Tri fiksna radara koja se postavljaju naizmjenično na lokacije Donja Vraca i Pečuj - grad Zenica, Šije - općina Tešanj, Brankovići - općina Žepče, Misurići - općina Maglaj i Žabljak - općina Usora, evidentirali su ukupno 7.462 prekršaja koje su počinili vozači koji su upravljali vozilima sa bh. registarskim tablicama i ukupna njihova naplativost je 509.000,00 KM, i 11.146 prekršaja koje su počinili vozači sa stranim registarskim tablicama i njihova ukupna moguća naplativost je 876.160,00 KM.

Mobilni radari koji su bili naizmjenično raspoređivani na područjima policijskih stanica, evidentirali su ukupno 18.259 prekršaja koje su počinili vozači koji su upravljali vozilima sa bh. registarskim tablicama i ukupna njihova naplativost je 1.313.550,00 KM i 4.942 prekršaja koje su počinili vozači sa stranim registarskim tablicama i njihova ukupna moguća naplativost je 419.950,00 KM.

Uređaj za mjerenje brzine kretanja motornih vozila, "Ekin Patrol G2", takozvani "Presretač", je tokom 2023. Godine, radeći na putevima na području Zeničko-dobojskog kantona, evidentirao ukupno 18320 prekršaja prekoračenja dozvoljene brzine kretanja. Policijski službenici su počinocima prekršaja izdali 1706 prekršajnih naloga na licu mjesta, dok je 1858 prekršajnih naloga izdato nakon obrade snimljenih prekršaja. Ostali prekršaji (14756) su proslijeđeni nadležnim policijskim stanicama na obradu.

LPR kamerama, uspostavljenim na 17 lokacija u Gradu Zenici, koje su povezane u sistem, vrši se snimanje vozila i pješaka, prati činjenje prekršaja, te vrši sankcioniranje počinilaca, prvenstveno vozila sa nevažećim registracijama.

U 2023. godini LPR kamerama je snimljeno 75989 fotografija vozila (76760 u prethodnoj godini), te su, nakon njihove obrade, počinio prekršaja sankcionirani izdavanjem prekršajnih naloga ili pokretanjem prekršajnih postupaka.

ZAKLJUČAK

Kako se može vidjeti iz prezentirane analize, bezbjednosnu situaciju tokom 2023. godine, u poređenju sa prethodnom godinom, karakteriše slijedeće:

- U oblasti javnog reda i mira, broj prekršaja je veći za 599 prekršaja ili 18,4%, broj prekršaja tučom ili fizičkim napadom na drugoga je manji za 24 prekršaja ili 4,4%, broj prekršaja naročito drskim ponašanjem je veći za 95 prekršaja ili 16,9%, broj prekršaja odbijanjem naređenja i omalovažavanjem policijskih službenika je veći za 28 prekršaja ili 12,7%, te je broj povrijeđenih lica u prekršajima javnog reda i mira veći za 48 lica ili 20,7%. Prekršaja javnog reda i mira u većem obimu, nije bilo.
- U oblasti kriminaliteta, broj krivičnih djela je veći za 583 krivična djela ili 24,4%, rasvijetljenost krivičnih djela po nepoznatom počinocu je manja za 10,5%, dok je ukupna rasvijetljenost manja za 4,8%. broj teških krađa je veći za 67 krivičnih djela ili 15,6%, rasvijetljenost po nepoznatom počinocu je manja za 1,5%, dok je ukupna rasvijetljenost ovih krivičnih djela veća za 0,6%. Od teških krivičnih djela, počinjena su 3 "Ubistva" koja su rasvijetljena.

- U oblasti bezbjednosti saobraćaja, broj saobraćajnih nezgoda je veći za 278 nezgoda ili 10,7%, broj lakše povrijeđenih lica je veći za 84 lica ili 9,7%, broj teže povrijeđenih lica je veći za 8 lica ili 5%, te je broj smrtno stradalih lica veći za 8 lica ili 47,1%. Radi poboljšanja stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja, zbog počinjenih krivičnih djela i prekršaja u saobraćaju, sankcionirana su ukupno 95144 učesnika u saobraćaju.

Policijски službenici su u svim slučajevima narušavanja bezbjednosne situacije, reagovali brzo i efikasno, u skladu sa svojim ovlaštenjima, te su u zavisnosti od prirode i ozbiljnosti događaja, angažovane maksimalno potrebne policijske snage i tehnički resursi.

Na osnovu svega navedenog, bezbjednosna situacija tokom 2023. godine može se ocijeniti zadovoljavajućom.

MJERE KOJE ĆE MINISTARSTVO PODUZIMATI U NAREDNOM PERIODU RADI POBOLJŠANJA RADA

Analizirajući rezultate iz proteklog perioda, kao i kroz analizu stanja bezbjednosti, Ministarstvo će u narednom periodu, kontinuirano i planski, provoditi mjere predviđene Zakonom o unutrašnjim poslovima ZDK, poduzimati mjere na sprječavanju izvršenja krivičnih djela i otkrivanju njihovih izvršilaca, poduzimati mjere na održavanju javnog reda i mira i uspostavljanju narušenog javnog reda i mira, povećati aktivnosti na poduzimanju i dosljednoj primjeni policijskih ovlaštenja u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima ZDK, te poduzimati mjere na poboljšanju sigurnosti saobraćaja, a sve u cilju zaštite života, zdravlja i imovine građana i privrednih subjekata, odnosno povećanja osjećaja sigurnosti građana.

Ministarstvo će raditi na efikasnom provođenju mjera iz Akcionog plana mjera i radnji Uprave policije za 2023. godinu i na intenzivnijoj kontroli i nadzoru izvršavanja svih poslova i zadataka iz nadležnosti policije, kao i u skladu sa Planom u slučaju eskalacije migrantske krize.

Ministarstvo će raditi na popunjavanju ljudskih resursa u skladu sa važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u Ministarstvu unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona.

Takođe će se poduzimati aktivnosti na edukaciji i stručnom usavršavanju svih službenika MUP-a ZDK, kao i na nabavci i instaliranju savremenije opreme za rad i modernizaciju rada policije, u skladu sa Planom za 2024. godinu.

I dalje će se raditi na redovnom obavješćavanju javnosti o svim aktivnostima i mjerama koje bude poduzimalo Ministarstvo.

Nastavit će se rad i saradnja sa drugim agencijama za provođenje zakona, prvenstveno sa FMUP-om, Federalnom upravom policije, SIPA-om, MUP-ovima drugih kantona, MUP-om RS, itd, kao i sa Kazneno-popravnim zavodom Zenica, Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove ZDK, Ministarstvom zdravstva ZDK, te drugim ministarstvima i kantonalnim upravama.

Također će se nastaviti dobra saradnja sa Ministarstvom za pravosuđe i upravu, odnosno Kantonalnim tužilaštvom ZDK i sudovima, Federalnim tužilaštvom, te Tužilaštvom BiH i Sudom BiH, a sve u okviru odredbi Zakona o krivičnom postupku FBiH i Uputstva o postupanju i saradnji policijskih službenika i tužilaca u provođenju radnji dokazivanja u toku istrage.

Ministarstvo će poduzimati konkretne mjere u oblasti javnog reda i mira, kriminaliteta i saobraćaja, radi postizanja što povoljnije bezbjednosne situacije.

MJERE U OBLASTI JAVNOG REDA I MIRA

- Ministarstvo će poduzimati mjere prema licima sklonim narušavanju javnog reda i mira,

kao i pojačati aktivnosti nadzora nad licima koja se pojavljuju kao povratnici u činjenju prekršaja JRM-a.

- Takođe će se pojačati pozorno - patrolna aktivnost u svrhu preventivnog djelovanja, odnosno otkrivanja i sprječavanja svih djela koja bi mogla imati elemente ugrožavanja opće sigurnosti ljudi i imovine.
- Nastavit će se aktivnosti na pružanju asistencija inspekcijским organima, na kontroli rada ugostiteljskih objekata, posebno u pogledu poštivanja općinskih odluka o JRM.
- Posebna pažnja će se obratiti na kretanje maloljetnih lica u noćnim satima bez pratnje roditelja ili staratelja.
- Ministarstvo će nastaviti aktivnosti na obezbjeđenju svih javnih skupova na području Kantona (sportskog, kulturnog, vjerskog ili nekog drugog karaktera).
- Sarađivat će se sa agencijama za zaštitu ljudi i imovine u okviru zakonskih nadležnosti i ovlaštenja, radi razmjene bezbjednosnih saznanja.
- Poduzimat će se preventivne mjere na kontroli kretanja i boravka migrantske populacije na području ZDK, kako bi se spriječilo narušavanje javnog reda i mira od strane istih.

MJERE U OBLASTI KRIMINALITETA

- Postupat će se u skladu sa procjenom stanja bezbjednosti i u skladu sa Akcionim planom mjera i radnji Uprave policije ZDK, kojim su planirane mjere i radnje koje će se poduzimati po najtežim krivičnim djelima ubistva, razbojništva, teških krađa (automobila, teških krađa iz kuća i stanova, poslovnih objekata) iznuda, ucjena, navođenja na prostituciju, nasilja u porodici, neovlaštene proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga, posjedovanja i omogućavanja uživanja opojnih droga, izazivanja opće opasnosti itd.
- Sprovodit će se pojačane aktivnosti vezane za otkrivanje počinitelja teških krivičnih djela koja ugrožavaju osjećaj sigurnosti građana.
- Nastavit će se aktivnosti po predmetima vezanim za privredni kriminalitet, te zloupotrebu i nepravilnosti prilikom odobravanja i podizanja kredita.
- Takođe će se nastaviti aktivnosti na realizaciji mjera iz programa prevencije maloljetničkog prestupništva na području ZDK.
- Sprovodit će se aktivnosti vezane za realizaciju planova rada za rasvjetljavanje svih neriješenih ubistava iz proteklih godina.
- Sprovodit će se pojačane aktivnosti na kontroli kretanja i boravka migranata na području ZDK, kao i aktivnosti na otkrivanju i procesuiranju počinitelja kriminalnih radnji krijumčarenja migrantima.
- Nastavit će se aktivnosti mobilnih timova, u svrhu otkrivanja predmeta iz krivičnih djela, predmeta pogodnih za počinjenje krivičnih djela, nezakonito posjedovanog oružja i eksplozivnih materija, droga, itd.
- Sprovodit će se pojačane aktivnosti, u saradnji sa Državnom agencijom za istrage i zaštitu (SIPA-om) i Federalnom upravom policije, na sprječavanju i preveniranju svih terorističkih aktivnosti na području ZDK i cijele BiH.
- Nastavit će se saradnja sa svim agencijama za sprovođenje zakona, kao i drugim institucijama (Državna agencija za istrage i zaštitu – SIPA, FMUP, MUP-ovi drugih kantona i RS, itd.), kao i sa Tužilaštvom BiH, Federalnim i Kantonalnim tužilaštvom, Kazneno popravnim zavodom Zenica, Ministarstvom pravde, Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove, Ministarstvom zdravstva, itd.

MJERE U OBLASTI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA

- Na osnovu broja saobraćajnih nezgoda i posljedica koje su nastupile i u skladu sa stručno-analitičkom procjenom stanja, Ministarstvo će obezbijediti intenzivniju kontrolu na svim kategorijama puteva i ostvariti potpuniju kontrolu pojedinih kategorija učesnika u

saobraćaju.

- Nastavit će se rad sa radarskim sistemima, vezano za brzu vožnju i preticanje na mjestima gdje je to zakonom zabranjeno.
- Takođe će se pojačati rad i zavoditi akcije u cilju poduzimanja represivnih mjera prema vozačima koji čine prekršaje koji su najčešći uzrok saobraćajnih nezgoda (brzina, tehnička neispravnost, odstojanje, alkohol i sl.).
- Obim kontrole saobraćaja će se stalno usklađivati sa vrstom i značajem puta, stanjem bezbjednosti na pojedinim putnim dionicama, učestalošću i strukturom prekršaja, kao i vremenskim uslovima.
- I dalje će se poduzimati mjere i aktivnosti na kontroli mirujućeg saobraćaja.
- Vršit će se praćenje i analiziranje efikasnosti kaznene politike i uticaja izrečenih sankcija na unapređenje bezbjednosti saobraćaja.
- Takođe će se pratiti stanje infrastrukture saobraćajnica, te u skladu s tim će se vršiti kontrola i regulacija saobraćaja, a o uočenim nedostacima će se sačinjavati informacije i dostavljati nadležnim radi njihovog otklanjanja.
- Ministarstvo će posvetiti još veću pažnju kontroli i praćenju prevoza opasnih materija i poduzimati potrebne mjere u svim slučajevima kada se utvrde određeni propusti.
- Vršit će se provođenje zaštitne mjere oduzimanja vozila sa kojima se učestalo vrše prekršaji i krivična djela, a radi zaštite javne sigurnosti, kako je predviđeno članom 31. Zakona o prekršajima FBiH, članom 79. ZKP FBiH i članom 22. Zakona o policijskim službenicima ZDK, te će se tražiti od nadležnih općinskih sudova donošenje naredbi ili drugih rješenja o postupanjima sa predmetnim vozilima.
- Ministarstvo će poduzimati mjere na što dosljednijoj realizaciji posebnih programa o osposobljavanju policijskih službenika, kao i programa modernizacije i opremanja saobraćajnih patrola radarskim sistemima, alkometrima, video i komunikacijskom opremom za dokumentovanje događaja, odnosno prekršaja.
- Vršit će se kontrolno-instruktivni nadzor nad provođenjem ovih mjera.

Br: 08-01-01/2-03-1-478/24

Dana: 18.03. 2024. godine

MINISTAR

Emir Vračo